

Nr 119.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning i vissa fall för skada till följd av olycksfall, som drabbat elev vid statens kolarskolor i Dalfors och Boxholm; given Stockholms slott den 11 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och socialdepartementen anför chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp.

Enligt 2 § lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete, sådant detta lagrum lyder enligt lag den 14 juni 1933 (nr 349), skall, där Konungen i fråga om anstalt för yrkesutbildning eller avdelning av anstalt så förordnar, den som åtnjuter undervisning vid sådan anstalt eller avdelning anses såsom arbetare enligt olycksfallsförsäkringslagen, ändock att han ej användes till arbete för annans räkning. Rörande anledningen till och

den närmare innebörden av den sålunda tillkomna utvidgningen av tillämplighetsområdet för olycksfallsförsäkringslagen torde jag få hänvisa till Kungl. Maj:ts proposition nr 174 till 1933 års riksdag.

Med stöd av detta lagrum förordnade Kungl. Maj:t genom kungörelse den 1 december 1933 (nr 643), att den som åtnjuter undervisning vid anstalt för yrkesutbildning, som upptagits i en vid kungörelsen fogad förteckning, skall anses såsom arbetare enligt olycksfallsförsäkringslagen, ändock att han ej användes till arbete för annans räkning. Kungörelsen trädde i kraft den 1 januari 1934 men äger icke tillämpning å olycksfall, som inträffat före nämnda dag.

I den ifrågavarande förteckningen upptogs under rubriken anstalter under tillsyn av domänstyrelsen: kolarskolan vid Bispgården.

I skrivelse den 30 januari 1937 har domänstyrelsen anfört bland annat följande. Under hösten 1936 hade styrelsen anordnat kolarskolor, förutom vid Bispgården, vid Dalfors i Dalarna och Boxholm i Östergötland. Dessa torde även framdeles komma att erfordras. Då eleverna vid de sålunda tillkomna kolarskolorna syntes vara att anse såsom arbetare enligt olycksfallsförsäkringslagen, borde åtgärder vidtagas för att skolorna bleve upptagna i den ifrågavarande förteckningen. Styrelsen hemställde därför om sådan ändring i förteckningen att orden »kolarskolan vid Bispgården» ersattes med »statens kolarskolor».

Med anledning av denna och andra framställningar om ändring i förteckningen har Kungl. Maj:t på chefens för socialdepartementet föredragning genom kungörelse den 19 november 1937 (nr 884) förordnat, att förteckningen skall erhålla ändrad lydelse. Såvitt nu är i fråga innebär ändringen bifall till domänstyrelsens nyssnämnda hemställan. Kungörelsen trädde i kraft den 1 januari 1938 men äger icke tillämpning å olycksfall, som inträffat före nämnda dag.

Domänstyrelsen har i skrivelsen den 30 januari 1937 vidare anfört, att under den praktiska undervisningen vid de hösten 1936 pågående kolarskolorna en elev vid Dalfors och en vid Boxholms kolarskola drabbades av olycksfall, vilka av vederbörande skolföreståndare anmälde till riksförsäkringsanstalten. Anstalten hade i särskilda beslut förklarat att ersättning jämlikt olycksfallsförsäkringslagen icke skulle utgivas och därvid anfört, bland annat, att de ifrågavarande båda skolorna icke vore att hänföra till sådan anstalt för yrkesutbildning, som upptagits i den förutnämnda förteckningen. Domänstyrelsen har därför hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förklara, att de två eleverna skola anses såsom arbetare enligt olycksfallsförsäkringslagen utan hinder av att de nyssberörda kolarskolorna vid tiden för olycksfallen icke voro upptagna i förteckningen.

Över domänstyrelsens framställning ha till följd av remiss yttranden avgivits av *riksförsäkringsanstalten* och *försäkringsrådet*, som tillstyrkt att ersättning på grund av olycksfallen bereddes de ifrågavarande eleverna av statsmedel.

Riksförsäkringsanstalten har härvid framhållit, att det här vore fråga om fall, där ett olycksfall drabbade en elev vid en nyinrättad anstalt, innan frågan om elevernas försäkring varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Eleverna i de nu aktuella fallen hade kommit att vara uteslutna från ersättning på grund av försäkring till följd av ofullkomlighet i den anordnade försäkringens verkningssätt och icke till följd av att sådan försäkring icke funnes anordnad.

I likhet med myndigheterna anser jag billigheten kräva, att ersättning på grund av olycksfallen beredes de skadade i förevarande fall. Med hänsyn till vad som förekommit i samband med införandet av den för elevförsäkringen grundläggande bestämmelsen i olycksfallsförsäkringslagen, synes emellertid riksdagens bemyndigande böra inhämtas i ärendet. Då det ju är tänkbart att före den 1 januari 1938 något ytterligare olycksfall drabbat elev vid någon av ifrågavarande båda skolor, torde bemyndigandet böra givas sådan form att det även inbegriper dylikt fall. Ersättningen i fråga synes lämpligen kunna utgå av det å riksstatens elfte huvudtitel uppförda förslagsanslaget till statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att av det å riksstatens elfte huvudtitel uppförda förslagsanslaget till statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete må, efter särskild prövning av Kungl. Maj:t, gäldas ersättning för skada till följd av olycksfall, som före den 1 januari 1938 drabbat elev vid statens kolarskolor i Dalfors och Boxholm.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. Gullstrand.